

Les 1 Kopen en verkopen

De tijd van regenten en vorsten noemen we de **Gouden Eeuw**, want er werd toen veel geld verdiend met de handel.

Amsterdam was een **stapelmarkt** die vol stond met **pakhuizen**. De belangrijkste handelsroute liep naar de Oostzee. Daar werden graan en hout gekocht. Er waren ook handelsroutes naar andere werelddelen: de handel was wereldhandel. **Michiel de Ruyter** leidde een oorlogsvloot. Hij versloeg de Zweedse vloot. Kooplieden stichtten **handelsposten** in verre landen om spullen te kopen en verkopen. Kaarten van de handelsroutes werden verzameld in grote boeken, zoals de **Atlas Major**.

de Gouden Eeuw

De zeventiende eeuw noemen we de Gouden Eeuw. De Republiek werd toen erg rijk door de handel.

de stapelmarkt

Een plek waar producten uit verschillende plaatsen naartoe worden gebracht om te worden opgeslagen voor ze worden doorverkocht.

het pakhuis

Een gebouw waar spullen in worden bewaard voordat ze worden verkocht.

Michiel de Ruyter

Een aanvoerder van de oorlogsvloot van de Republiek tijdens de Gouden Eeuw.

de handelspost

Een vaste plek langs de handelsroute waar schepen stopten voor handel en voorraden.

de Atlas Major

Een boek uit de Gouden Eeuw waarin een heleboel kaarten waren verzameld.

Les 2 Handel met Azië

De **Verenigde Oost-Indische Compagnie** (VOC) had het **alleenrecht** op de handel in Azië.

Ze handelden vooral in **specerijen** zoals peper en kaneel. De VOC kocht de specerijen goedkoop in Azië en verkocht ze duur in Europa. De winst was daardoor hoog. Iedereen die dat wilde kon een **aandeel** in de VOC kopen en daardoor mede-eigenaar van het bedrijf worden. Schepen mochten schepen uit andere landen veroveren, dat heette **kaapvaart**. **Hugo de Groot** schreef een dik boek over de regels die op zee zouden moeten gelden.

de Verenigde Oost-Indische Compagnie

Een groot bedrijf uit de Republiek dat in de Gouden Eeuw handeldreef met Azië.

het alleenrecht

Als enige iets mogen doen, bijvoorbeeld handeldrijven in een bepaald product of met een bepaald land.

de specerij

Het gedroogde deel van een plant met een sterke smaak. Peper, kaneel en nootmuskaat zijn specerijen.

het aandeel

Een bewijs dat je geld hebt gestoken in een bedrijf.

de kaapvaart

Het veroveren van de handelsvloot van de vijand, met toestemming van de regering.

Hugo de Groot

Een geleerde die in de Gouden Eeuw een boek schreef over de regels die op zee gelden.

Denk het uit

Om gebeurtenissen in de geschiedenis te begrijpen kun je deze vergelijken, analyseren en reconstrueren. Je begrijpt dan beter waarom iets op een bepaalde manier gedaan of gebeurd is.

Les 3 Rijk en arm

Amsterdam werd in de Gouden Eeuw veel groter. Rond de stad werd de

grachtengordel

aangelegd. In de stad vormden de rijkste kooplieden een aparte groep: de **regenten**. Zij bestuurden de stad. Die rijke kooplieden hadden niet alleen een mooi huis in de stad, maar ook een luxe **buitenhuis**. In de zomer vervoerden **beurtschippers** de hele familie en veel spullen van de kooplieden naar het buitenhuis. De meeste mensen waren niet rijk, maar juist heel arm. Sommige armen woonden in **hofjes**, die speciaal voor hen gebouwd waren.

de grachtengordel

Drie nieuwe, grote grachten in Amsterdam.

de regenten

De rijkste kooplieden die de stad bestuurden in de Republiek.

het buitenhuis

Een extra huis dat rijke mensen op het platteland hebben.

de beurtschipper

Een schipper die personen en spullen vervoerde volgens een vaste route over de rivier.

het hofje

Een pleintje met huisjes eromheen die speciaal gebouwd zijn voor arme mensen.

Les 1

Je hebt de nieuwe en de oude handelsroute van de kooplieden van de Republiek vergeleken. Hierdoor kun je bepalen wat het voordeel is voor de kooplieden om zelf naar Azië te varen.

Les 2

Je hebt verschillende methodes om schepen te beschermen tegen piraten en kapers geanalyseerd. Hierdoor kun je voor- en nadelen van elke methode benoemen.

Les 3

Je hebt informatie over weeskinderen in de Gouden Eeuw in rijtjes gezet in een schema. Zo kun je het leven van die kinderen reconstrueren.

Zo leer je voor de toets

- Bekijk de samenvatting.
- Leer de teksten en de dik gedrukte woorden.
- Vraag iemand om je te overhoren.

De toets is op

